

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Laila Pedersen Kaland, 5557 2373

Vår dato
25.04.2017
Dykkar dato
06.04.2017

Vår referanse
2017/4913 421.3
Dykkar referanse

Masfjorden kommune
Austfjordvegen 2724
5981 MASFJORDNES

Masfjorden - Ytre Raunholmen - oppdrettsanlegg - uttale

Me viser til oversending frå kommunen med frist for uttale til 27.04.2017.

Saka gjeld dispensasjon for utplassering av eit oppdrettsanlegg ved Ytre Raunholmen (Breiflua) i Fensfjorden. Anlegget er omsøkt med seks 160 meters ringar, i tillegg til ein flåte. Produksjonen skal etter det opplyste vera som for dei eksisterande anlegga, men ein MTB på 3315 tonn ståande biomasse, totalt 4,25 MTB.

Plassering av oppdrettsanlegget skjer på eit areal som er vist med formål bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone i arealdel av kommuneplanen for Masfjorden. Tiltaket er såleis avhengig av dispensasjon.

Fylkesmannen si vurdering

Kommunen kan berre dispensera dersom omsynet bak planføresegnene og plan- og bygningslova sine formål ikkje vert vesentleg tilsidesett. I tillegg må fordelane ved å gi dispensasjon vera klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningslova (pbl.) § 19-2 andre ledd.

Arealdelen av kommuneplanen har vore gjennom ein omfattande prosess, og er vedteken av kommunestyret. Det skal såleis ikkje vera kurant å gjera unntak frå gjeldande plan. Ut ifrå omsynet til offentlegheit, samråd og medverknad i prosessen er det viktig at endringar ikkje skjer ved dispensasjonar, men at endringane vert handsama etter reglane om kommune- og reguleringsplanlegging, jf. Ot. prp. 32 (2007-08) s. 242.

Sidan saka vert handsama som ein dispensasjon, vil tiltaket ikkje verta fanga opp av forskrift om konsekvensutgreiing for planar etter plan- og bygningslova. Det kan difor stillast spørsmål ved om ein gjennom ein dispensasjonsprosess vil få saka godt nok opplyst i samsvar med kravet i forvaltningslova § 17 første ledd, då ein ikkje vil få ei samla og utfyllande vurdering av om tiltaket kan få vesentlege verknader for miljø og samfunn. I ein planprosess vil ein også sikra betre moglegheiter for medverknad, jf. pbl. § 5-1, som igjen vil gi eit betre grunnlag for å fatta vedtak. Det er såleis Fylkesmannen sitt utgangspunktet at utlegging av nye akvakulturanlegg som ikkje er i samsvar med plan, bør vurderast i ein planprosess for å sikra medverknad og for å sikra at saka skal vert godt nok utgreidd. I utgangspunktet er kommuneplanen det sentrale verktøyet for arealbruk i denne næringa for å kunne vurdere samla belastning for fjordsystema heilskapleg. Lindås kommune og Masfjorden kommune har innleia eit samarbeid om ein interkommunal plan for Austfjorden. Nye og endra lokalitetar er

det tenleg å vurderer i ein slik samla prosess. Då kan ulike område i kommunane sjåast i samanheng, og lokalitetar som ikkje lenger skal nyttast kan bli tatt ut, samtidig med at anna areal vert lagt til eller utvida på ein måte som stettar næringa sin trong for eventuell berekraftig vekst på dei lokalitetane drifta skal gå føre seg. Den samla miljøpåverknaden på fjordsystemet kan då bli sett i større samanheng, samtidig som ein tek omsyn til behovet for areal for andre interesser. Me viser også til at det er starta reguleringsplanarbeid for akvakultur i området Ospeneset - Langøy på Lindåssida av Fensfjorden som kan få innverknad for vurderinga av arealbruken og samla belastning for fjordsystemet.

Me minner om at kommunen, også når verknader skal vurderast i dispensasjonssaker, har ei sjølvstendig plikt til å leggje særleg vekt på konsekvensar for helse, miljø, tryggleik og tilgjenge, jf. pbl. § 19-2. Det er òg eit kommunalt ansvar å kjenne til og opplyse om dei sumverknadene tiltak og dispensasjonsvedtak har på naturmangfaldet, jf. naturmangfaldlova § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning. Masfjorden kommune må difor i denne saka nøye vurderer konsekvensane av å dispensera frå kommuneplanen for mellom anna resipient og sjå på andre lokale miljøverknader for naturmangfaldet. Me vil i den samanheng særleg peika på at i naturbase er det registrert ei rekkje fugleartar av nasjonal forvaltningsinteresse ved Ytre og Indre Raunholmen. I planskildring og temakart til kommuneplanen er området ved Raunholmane vist med stor verdi ut frå natur- og strandsonsomsyn. Kommuneplanen viser også gyteområde for fisk nord for desse holmane.

Som ein del av vurderinga av om ein skal gje dispensasjon vil ein måtte drøfta kva ei utplassering av eit nytt anlegg vil kunne føra til (påverka areal, endra spreingsmønster osv.). Det må òg gjerast ei vurdering av om endringa på sikt kan føra til ein ny situasjon for spreing av sjukdom og parasittar frå lokaliteten og om ein kan oppleve at endra bruk av kjemikalia/medisin vil kunne påverka marint liv på nye måtar. Relevant fagleg kunnskap om slike verknader må skaffast fram og danna grunnlag for vurdering av om vilkår for å gje dispensasjon faktisk er til stades.

Vidare er Herøyosen registrert som eit viktig regionalt friluftsområde, jf. kartlegging og verdsetting av regionale friluftsområde i Hordaland. Området scorar særleg høgt på at området er inngrepsfritt og at området har spesielle natur- og kulturhistoriske opplevingskvalitetar. Også i arealdel av kommuneplanen for Masfjorden er området som er planlagt brukt til akvakultur vist med omsynssone friluftsliv. Utlegging av eit oppdrettsanlegg i dette viktige friluftsområdet vil såleis vera negativ for bruken av området til friluftsliv, samt for opplevingskvalitetane til området.

Ein bruk av dette arealet til oppdrett vil gjera det vanskelegare for allmenta å kunne bruka arealet til fiske og rekreasjon. Ein dispensasjon i denne saka vil vidare kunne skapa presedens for seinare søknader om flytting eller utviding av akvakulturanlegg andre plassar i kommunen og såleis på sikt undergrava arealdelen av kommuneplanen som styringsverktøy for arealbruken i kommunen.

Søknadskartet viser at delar av fortøyingane til anlegget kjem inn i nabokommunen, Lindås. Det gjer at tiltaket også vil krevja behandling etter plan- og bygningslova i denne kommunen.

Fylkesmannen rår etter dette frå at det vert gitt dispensasjon frå arealdel av kommuneplanen for utlegging av eit oppdrettsanlegg som omsøkt.

Kommunen bør ikkje gi dispensasjon dersom regional styresmakt har uttala seg negativt til søknaden, jf. plan- og bygningslova § 19-2 fjerde ledd siste setning. Dersom det likevel vert gitt dispensasjon, ber me kommunen senda vedtaket til Fylkesmannen for klagevurdering.

Med helsing

Egil Hauge
seksjonsleiar

Laila Pedersen Kaland
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	Bergen
Lindås kommune	Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ